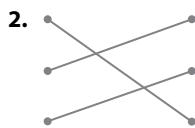

PBD 9.1 Taburan Sumber Semula Jadi Utama di Dunia

1. (a) (i) Petroleum
(ii) Gas asli
(iii) Arang batu
- (b) (i) Suria
(ii) Angin
(iii) Ombak
(iv) Geotermal
(v) Air
(vi) Biomas

	Arang batu
	Petroleum
	Gas asli
	Geotermal
	Angin
	Ombak
	Suria
	Air
	Biomas

4. • Tenaga yang boleh diperbaharui dan sentiasa berterusan
  - Bersih dan tidak mencemarkan alam
  - Mengatasi krisis tenaga

PBD 9.2 Krisis Sumber Semula Jadi di Dunia

5. (a) Kuantiti sumber semula jadi semakin berkurang akibat penerokaan sumber secara berterusan dan tidak terancang serta dikawal.
- (b) (i) Penerokaan dan eksploitasi semula jadi secara berterusan tidak terancang dan tidak dikawal
(ii) Penggunaan sumber semula jadi secara berlebihan dan membazir
(iii) Permintaan untuk sumber semula jadi meningkat akibat pertambahan penduduk dan perkembangan ekonomi dunia

6. Ekonomi

- (a) tidak menentu
- (b) Peningkatan
- (c) Kenaikan

Politik

- (a) konflik wilayah
- (b) sara hidup; pengangguran
- (c) tekanan politik

Masyarakat

- (a) kemiskinan
- (b) kebuluran
- (c) masalah sosial

Alam sekitar

- (a) Ketidakseimbangan
- (b) berkurangan
- (c) Kemasuhan

7. (a) ✓ (f) ✓
- (b) X (g) ✓
- (c) ✓ (h) X
- (d) X (i) ✓
- (e) ✓ (j) ✓

8. Aktiviti PAK-21

PBD 9.3 Contoh Kerjasama Ekonomi Antarabangsa

9. (a) Pertubuhan Ekonomi Negara-negara Pasifik (APEC)
  - (b) Pertubuhan Negara-negara Asia Tenggara (ASEAN)
  - (c) Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO)
  - (d) Kesatuan Eropah (EU)
10. (a) E (d) A
  - (b) F (e) C
  - (c) D (f) B

11.

Kepentingan	Huraian
(a) Hubungan perdagangan	Kerjasama ekonomi antarabangsa membuka peluang antara negara menjalinkan hubungan perdagangan serta mendapat keistimewaan seperti pengecualian cukai, pengurangan tarif kuota dan embargo.
(b) Pelaburan	Kerjasama ekonomi antarabangsa menggalakkan pelaburan dalam negara untuk dijadikan modal bagi memulakan sesuatu kegiatan ekonomi. Terdapat dua jenis modal, iaitu pelaburan ekuiti dan pelaburan langsung asing.
(c) Pasaran	Kerjasama ekonomi antarabangsa membolehkan negara-negara yang bekerjasama meluaskan pasaran eksport barang keluaran negara masing-masing.
(d) Buruh asing	Kerjasama ekonomi antarabangsa mempermudah kemasukan tenaga buruh asing dari sesebuah negara ke negara lain bagi menampung kekurangan tenaga buruh dalam pelbagai sektor ekonomi di negara itu.
(e) Bahan mentah	Kerjasama ekonomi antarabangsa membolehkan sesebuah negara memperoleh bekalan bahan mentah dari rakan dagang untuk kegunaan domestik dan industri.
(f) Pemindahan teknologi	Kerjasama ekonomi antarabangsa membolehkan pemindahan teknologi antara negara maju dengan negara membangun melalui beberapa cara, iaitu: • pembelian terus barang modal • pembelian ekuiti • perjanjian pelesenan • peraturan paten dan cap dagang • aliran sumber manusia

12. Aktiviti PAK-21

13. Aktiviti PAK-21

Praktis Masteri 9

BAHAGIAN >>>A

1. B   2. D   3. C   4. C   5. C
 6. D   7. C   8. A   9. C   10. D
 11. B   12. D

BAHAGIAN >>>B

1. (a) P: Gas asli (1m)
 Q: Arang batu (1m)
 R: Petroleum (1m)
 (b) (i) Peningkatan kadar kemiskinan (1m)
 (ii) Peningkatan kadar kebuluran (1m)
 (iii) Peningkatan masalah sosial dalam masyarakat (1m)

- (c) F1 Meningkatkan amalan kitar semula (1m)
 H1 Menggalakkan penggunaan barang kitar semula / dapat dikitar semula (1m)
 F2 Mengaplikasikan teknologi hijau (1m)
 H2 Penggunaan kendaraan berkuasa bateri atau elektrik (1m)
 Terima jawapan murid yang sesuai
2. (a) Pertubuhan Negara-negara Asia Tenggara (ASEAN) (1m)
 (b) Pada tahun 1967 (1m)
 (c) (i) Malaysia / Indonesia (1m)
 (ii) Singapura / Filipina (1m)
 (iii) Laos / Myanmar (1m)
 (iv) Thailand / Vietnam (1m)
 (d) F1 Meluaskan pasaran (1m)
 H1 Mengeksport barang elektrik dan elektronik ke negara lain seperti Thailand, Singapura (1m)
 F2 Menggalakkan kerjasama dalam pelbagai bidang (1m)
 H2 Pendidikan, pelancongan, penyelidikan dan pembangunan (1m)

BAHAGIAN >>>C

3. (a) F1 Membuka peluang pekerjaan (1m)
 H1 Mengurangkan kadar pengangguran (1m)
 F2 Menambahkan pendapatan (1m)
 H2 Kuasa beli lebih tinggi (1m)
 F3 Membangunkan bandar baharu (1m)
 H3 Lengkap dengan kemudahan yang mudah (1m)
 Terima jawapan murid yang sesuai
- (b) F1 Perluasan pasaran (1m)
 H1 Meluaskan pasaran eksport barang keluaran negara masing-masing (1m)
 C1 Brazil mengeksport kayu balak ke China (1m)
 F2 Pemindahan teknologi (1m)
 H2 Dari negara maju (1m)
 C2 Pembelian ekuiti dalam syarikat tempatan (1m)
 F3 Peningkatan pelabuhan (1m)
 H3 Pembukaan operasi syarikat asing (1m)
 C3 Jepun, Korea Selatan melabur di Malaysia dalam sektor elektrik dan elektronik (1m)
 Terima jawapan murid yang sesuai

Fokus KBAT

1. (a) Pertumbuhan sektor pembuatan yang pesat akibat pertumbuhan dan kemajuan ekonomi.
 (b) Pertambahan kendaraan pengangkutan yang meningkatkan penggunaan sumber semula jadi petroleum dan gas asli.
 (c) Peningkatan penggunaan sumber tenaga, terutamanya petroleum dan gas asli akibat pertumbuhan penduduk.
 (d) Cuaca yang tidak menentu menyebabkan ketidakseimbangan antara permintaan dengan bekalan.
2. (a) Membangun dan memajukan tenaga alternatif yang boleh diperbaharui seperti tenaga suria, tenaga hidroelektrik dan tenaga angin untuk menggantikan sumber tenaga petroleum, gas asli dan arang batu.
 (b) Kendaraan yang berkuasa tenaga tradisional diganti dengan kendaraan berkuasa elektrik dan tenaga suria secara berperingkat-peringkat.
 (c) Kerajaan memberi insentif kepada pihak awam dan swasta yang menyertai program dan aktiviti yang membantu mengurangkan krisis tenaga.
 Terima jawapan murid yang sesuai